

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: P. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2016, č. j. „X“, o starobní důchod,

t a k t o :

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 8. 2016, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 5. 2016, č. j. „X“, jímž podle ust. § 56 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), žalobci od 1. 12. 2015 zvýšila starobní důchod na částku 15 611 Kč.

V žalobě uvedl, že žalovaná mu z vyměřovacích základů pro výpočet starobního důchodu odňala částku 54 600 Kč vyplývající z dobrovolného důchodového pojištění, které zaplatil za dobu od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006, s čímž nesouhlasí. V rozhodnutích žalované vydaných v roce 2012 a 2013 byla částka 54 600 Kč ve vyměřovacích základech zahrnuta a odsouhlasena rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 75 Ad 24/2013-32.

Dále žalobce nesouhlasil s tím, že tvrdost zákona byla jen částečně odstraněna až od dne 1. 12. 2015. Jakoby k tvrdosti zákona v období od 1. 1. 2012 do 30. 11. 2015 nedošlo. Žádost o odstranění tvrdosti zákona podal včas, bezprostředně poté, co obdržel rozsudek Nejvyššího

správního soudu č. j. 10 Ads 250/2012-28. V námitkách vůči napadenému rozhodnutí žalované poukázal na ust. § 106 odst. 1 věta čtvrtá zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), podle něhož řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní. Žalovaná na námitky žalobce ve svém žalobou napadeném rozhodnutí nereagovala a pouze konstatovala, že datum přiznání zvýšení důchodu je v souladu s rozhodnutím ministryně práce a sociálních věcí. Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí však nevyplývá, že by s podanými námitkami byla seznámena i ministryně práce a sociálních věcí.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí a uvedla, že institut odstranění tvrdosti zákona představuje zmírnění zákona na základě jeho posouzení jako příliš tvrdého, nespravedlivého nebo nemorálního. Při rozhodování o tvrdosti ve věcech sociálního zabezpečení se jedná o jakýsi institut „navíc“, jehož provedení nemá jiných podmínek, než onu subjektivně vnímanou tvrdost. Rozhodnutí o odstranění tvrdosti, je-li tvrdost shledána, zavazuje orgán sociálního zabezpečení k tomu, aby tento orgán v dalším řízení aplikoval právní předpisy v rozhodnutí určeným způsobem. Přezkum rozhodnutí žalované v rámci řízení o námitkách pak je omezen pouze na posouzení správnosti aplikace rozhodnutí ministra. V daném případě ministryně práce a sociálních věcí částečně vyhověla žádosti žalobce, když rozhodla, že doba jeho péče o otce manželky v době od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006 bude pro výši procentní výměry starobního důchodu považována za dobu vyloučenou s účinností od 1. 12. 2015, avšak vyměřovací základ za tutéž dobu získaný dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění nebude zhodnocen. Žalovaná postupovala v souladu s tímto rozhodnutím. Pokud by žalovaná měla vyhovět námitkám žalobce, tzn. sama o věci rozhodnout, de facto by tím zasahovala do samotného institutu odstranění tvrdosti a tento institut by tak pozbyl smyslu. Dále žalovaná upozornila na to, že ministryně práce a sociálních věcí rozhodla dne 24. 3. 2016, tedy po ukončení soudního řízení správního.

Při ústním jednání žalobce odkázal na obsah žaloby. Žalobce poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 75A 24/2013 a navazující rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Ads 250/2012, ze kterých podle něho vyplývá, že měla být žalobci částka 54 600 Kč započítána. Žalobce dále uvedl, že se jedná pro něho o nepříjemnou situaci, neboť o starobní důchod požádal již ke dni 1. 1. 2012, a přesto mu dosud nebyl starobní důchod správně stanoven. Je přesvědčen, že má nárok na zápočet částky uhrazené na dobrovolné pojištění ve výši 54 600 Kč. K tomu žalobce doplnil, že podal i žádost ministryni MPSV o odstranění tvrdosti zákona, nicméně došlo pouze k částečnému odstranění tvrdosti, neboť ministryně vyřadila z výpočtového základu částku 54 600 Kč. V tomto postupu shledává nezákonnost, neboť poctivě o rodiče pečoval, dobrovolně se přihlásil k pojištění a pojištění uhradil. Žalobce navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil. Zároveň požádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání odkázala na dosavadní vyjádření a navrhla žalobu zamítnout. Žalovaná uvedla, že pouze prováděla rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti zákona. K tomu žalovaná podotkla, že tímto rozhodnutím byla plně vázána, a proto nemohla zohlednit požadavky a námitky žalobce, neboť jí k tomu chybělo zákonné oprávnění. Náhradu nákladů řízení žalovaná nepožaduje.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční

lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V daném případě soud konstatuje, že žalobce pečoval o osobu blízkou, a to svého tchána, mimo jiné i v období od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006 a v období od 21. 12. 2011 do 31. 12. 2011, zároveň byl žalobce účasten dobrovolného důchodového pojištění od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006, a to podle ust. § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalobce se již v předchozím správním a soudním řízení (75 Ad 24/2013) domáhal toho, aby doba od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006 byla hodnocena jako doba péče, tj. doba vyloučená a dále požadoval i zápočet doby od 21. 12. 2011 do 31. 12. 2011 jako doby vyloučené. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 10. 2014, č. j. 75Ad 24/2013-32, byla žaloba žalobce zamítnuta a neúspěšná byla i jeho kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu (10 Ads 250/2012). Žalobce následně podal dne 21. 7. 2015 žádost o odstranění tvrdosti zákona ministryni práce a sociálních věcí spočívající v tom, že měla být pro účely výpočtu starobního důchodu vyloučena doba od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006 a zároveň zhodnocen vyměřovací základ, který získal dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění za tutéž dobu. Rozhodnutím ministryně práce a sociálních věcí ze dne 24. 3. 2016, č. j. 2016/157-71, bylo částečně žádosti žalobce vyhověno, protože byla při provádění sociálního zabezpečení tvrdost shledána. Dle uvedeného rozhodnutí měla být doba péče o otce manželky v době od 1. 4. 2006 do 30. 9. 2006 pro výši procentní výměry starobního důchodu považována za dobu vyloučenou, a to s finanční účinností od 1. 12. 2015, avšak vyměřovací základ za tutéž dobu získaný dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění neměl být zhodnocen.

Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

Podle ust. § 106 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdost odstraněna. V nové žádosti o odstranění tvrdosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn. Na řízení o žádosti o odstranění tvrdosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.

Podle ust. § 106 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

Z ust. § 56 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění vyplývá, že zjistí-li se, že se změnila skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, důchod se přizná nebo zvýší.

Soud konstatuje, že v projednávaném případě bylo novou skutečností rozhodnou pro výši žalobcova důchodu rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti, což byla skutečnost mající vliv na výši důchodu žalobce, a proto došlo k vydání žalobou napadeného rozhodnutí, které podle ust. § 56 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění pouze promítlo důsledky rozhodnutí o odstranění tvrdosti do stanovení výše důchodu žalobce.

Soud dále uvádí, že rozhodnutí ministryně o odstranění tvrdosti je podle ust. § 106 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení vyloučeno z jeho přezkumu a soud se nemůže ke správnosti tohoto rozhodnutí vyjadřovat ani ho přezkoumávat. Tento závěr ostatně potvrdil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ads 35/2008–37, www.nssoud.cz.

Soud tak může v rámci žalobních bodů pouze přezkoumat, zda bylo rozhodnutí ministryně o odstranění tvrdosti provedeno řádně a zda byla dodržena pravidla procesu v řízení před žalovanou. Do tohoto rámce spadá žalobní bod, že žalovaná na námitky žalobce nereagovala ve svém žalobou napadeném rozhodnutí. Námitky žalobce ze dne 6. 6. 2016 obsahují nesouhlas s tím, že nebyla tvrdost odstraněna již s účinností od 1. 1. 2012 a že nebyly započítány do osobního vyměřovacího základu platby za dobrovolně zaplacené pojistné. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí v tomto směru odkázala na rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti s tím, že ministryně určila finanční účinnost od dne 1. 12. 2015 a vyměřovací základ podle tohoto rozhodnutí získaný dobrovolnou účastí nemá být zhodnocen. Soud konstatuje, že žalovaná reagovala na námitky žalobce srozumitelným způsobem tak, že vychází pouze z rozhodnutí o odstranění tvrdosti.

Další žalobní námitka spočívá v tom, že ministryně práce a sociálních věcí nebyla seznámena s námitkami žalobce. Ani tuto námitku soud neshledává důvodnou, neboť žádný právní předpis neukládá seznamovat ministra práce a sociálních věcí s obsahem námitek v námitkovém řízení před žalovanou, neboť vedení tohoto řízení a rozhodování v něm je plně v působnosti žalované, která z rozhodnutí o odstranění tvrdosti vychází a v důsledku změny důchod přepočítává.

Další námitky spočívající v tom, že žalobci nebyla započítána částka uhrazená v rámci dobrovolného důchodového pojištění, či že měla být finanční účinnost rozhodnutí ministryně o odstranění tvrdosti stanovena dříve, jsou v tomto řízení vyloučena ze soudního přezkumu, neboť žalovaná pouze realizovala rozhodnutí o odstranění tvrdosti. Proto soud nemůže hodnotit postup ministryně práce a sociálních věcí, ale pouze postup žalované při realizaci tohoto rozhodnutí, v němž soud pochybení neshledal.

Nad rámec odůvodnění soud poznamenává, že žalobce dosud žádal ministryni práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti, která měla spočívat v tom, že pro stanovení výše procentní výměry starobního důchodu nebyla vyloučena doba od 1.4.2006 do 30.9.2006 a zároveň zhodnocen vyměřovací základ, který žalobce získal dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění za tutéž dobu (viz rozhodnutí ze dne 24.3.2016). Dle názoru soudu takto vymezený přezkum dopadů tvrdosti při provádění sociálního zabezpečení nevylučuje další žalobcovu žádost o odstranění tvrdosti, která by mohla spočívat ve vrácení pojistného zaplaceného na dobrovolnou účast na důchodovém pojištění.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 4. prosince 2017

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
G. Z.